

Fanø Kommune
Skolevej 5, 6720 Fanø

Att. Per Martin Lorentsen

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	3. august 2026
Sagsbehandler	Rikke V. E. Madsen
Direkte telefon	76 16 09 39
Sagsid	MIS-25/001198

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til oprensning af 5 delstrækninger af Kolonibækken, Fanø

Esbjerg Kommune giver hermed dispensation til oprensning af 5 delstrækninger af Kolonibækken, der er et beskyttet vandløb, i Fanø Kommune.

Oversigtskort over strækningerne kan ses i bilag A. Matrikler og ejerforhold kan ses i bilag D.

Dispensationen gives på følgende vilkår, som skal overholdes ved udførelse af projektet:

1. Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet den 31. august 2026.
2. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
3. Arbejdet må finde sted fra 1. august – 1. marts, der er uden for fuglenes og paddernes ynglesæson.
4. Der skal bruges en gravemaskine med gps for at sikre, at der ikke graves for dybt.
5. Anlægsarbejdet må ikke skabe varige spor, som fx dybe kørespor, på de delstrækninger der er omgivet af beskyttede natur. Der skal bruges maskiner med mindst muligt tryk.
6. Når arbejdet er færdigt, skal du give besked til Natur & Vandmiljøkontoret, så vi kan kigge forbi og se, om projektet er udført som aftalt.

Hvis opgravede materiale spredes inden for beskyttet natur:

7. Materialet skal spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm. Materialet skal spredes ud samme dag, som det graves op.
8. Består det opgravede materiale af klæg, græstørv eller lignende, der kan klumpe sammen, skal der bruges en møgspreader til at fordele materialet. Det er for at undgå store klumper, der kvæler vegetationen og hæver terrænet.
9. Er det ikke muligt at opfylde vilkår 7 og 8, skal det opgravede materiale køres væk fra den beskyttede natur.

Disse vilkår er stillet for at sikre og beskytte naturværdierne i området. Kontakt os meget gerne, hvis der er tvivl om, hvordan vilkårene skal udføres eller overholdes.

Dispensationen er ikke længere gyldig, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Baggrund for dispensationen

Ansøgers oplysninger

Rambøll har på vegne af Fanø Kommune den 9. januar 2026 søgt om lov til at oprense grøfter på 5 delstrækninger af Kolonibækken på Fanø. Dispensationen er givet på baggrund af ansøgningen og dialog om projektet.

Rambøll har oplyst, at du ønsker at oprense 5 delstrækninger i Kolonibækken. Det drejer sig om delstrækningerne: Station (st.) 1354-1234, st. 1203-1136, st. 555-457, st. 320-242 og st. 161-0.

Formålet med oprensningen er at sikre den i regulativet foreskrevne vandføringsevne for Kolonibækken ved at foretaget oprensninger efter de i regulativet fastsatte forskrifter.

Vurderingen af, at der er brug for oprensning, er fremkommet ud fra opmåling i forbindelse med regulativkontrol. Regulativkontrollen er udført efter principperne for modificeret skikkelsesregulativ, hvor der iværksættes oprensninger, når de opmålte tværsnitsarealer har et mindre tværsnitsareal, end arealerne angivet ved de regulativmæssige dimensioner.

Rambøll oplyser, at oprensningen vil i udgangspunkt blive udført med maskine og at oprenset materiale vil blive anbragt på de omkringliggende arealer ud for den vedligeholdte vandløbsstrækning jævnfør regulativets forskrifter. I forbindelse med oprensningen vil der, så vidt så muligt, blive benyttet almindelige veje, grusveje og stier som adgangsveje til delstrækningerne for at tilgodese lodsejere og naturhensyn. Arbejdsbæltet forventes ikke at overstige 8 meter. Arbejdet vil finde sted i perioden 1. august – december.

Kommunens oplysninger

Hele vandløbet samt dele af de omkringliggende arealer er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Nogle af strækningerne ligger inden for habitat-

og fulgebeskyttelsesområder. Det berørte vandløb er ikke målsat i vandområdeplanerne.

Luftfototolkning og tidligere oprensninger

Kommunen har gennemgået en række tilgængelige luftfotos i perioden 1976-2026 for at undersøge, om vandløbet tidligere har været oprenset. Alle vandløbsstrækningerne ses tydeligt på luftfotos fra 1980, og strækningerne 555-457, st. 320-242 og st. 161-0 kan også tydes på tidligere fotos.

For delstrækningerne st. 1354-1234, st. 1203 og st. 161-0 har det ikke være muligt at se tydelige tegn på oprensning i perioden, som fx opgravet materiale placeret langs vandløbet, opgravede brinker, kørespor langs vandløbet eller lignende. Dog skal det medtages, at grøfterne heller ikke er blevet tilgroet gennem tiden, så det kan ikke udelukkes, at der har fundet en form for oprensning/vedligeholdelse sted. Det er dog ikke muligt at konkludere endeligt, om der har eller ikke har fundet oprensninger sted og i hvilken grad. Det har ikke været muligt at finde gamle optegnelser over evt. oprensningshistorik.

Ved delstrækning st. 555-457 ses der nogle buske i den del af vandløbet, tættest på st. 457, i år 1980. Buskene ses ikke længere på fotos fra 2001. I 2010 og 2014, en lys streg langs vandløbets sydlige del, på den vestlige side af vandløbet. I foråret 2022 ses en lignende lys streg på vandløbets østlige side. Den lyse streg kunne evt. stamme fra oprenset materiale, men det kan ikke tydes endegyldigt ud fra luftfotos.

For delstrækningen st. 320-242 ses der tegn på oprensning i år 2004. Det ses ved at der er placeret materiale langs vandløbet i en afstand til vandløbet på ca. 5 meter. Der ses ingen tydelige tegn på oprensning af delstrækningen st. 161-0 i perioden.

Ud fra gennemgangen af luftfotos tyder det på, at der ikke har været foretaget oprensninger gennem en lang årrække for de fleste af delstrækningerne, og at der ikke ved nogle af delstrækningerne har været en fast oprensningshistorik.

Besigtigelse

Kommunen besøgtede delstrækningerne den 21. maj 2026. Formålet med besøget var at undersøge naturforholdene på de områder, som vil blive påvirket af projektet. Nedenfor ses en beskrivelse af hver af de 5 delstrækninger. Der er lavet en artsliste over arter i vandløbet, på brinken og i en ca. 7-8 meters bræmme fra vandløbets kant. Der er også angivet kommunens vurdering for den enkelte strækning og de omkringliggende områder. Opsamling på vurdering kan ses nederst i afsnittet, i tabel 1.

St. 1354-1234

Ved besøget havde vandløbet et lige forløb og var tørlagt. Det havde lodrette brinker og lå lavt i terræn. Vandløbet løb under vejen gennem et rør. Bunden var sandet og vegetationsløs, med undtagelse af få individer af dueurt på en lille del af strækningen.

På den ene side af vandløbet ligger vejen og på den anden side grænser beskyttet hede og overdrev op til en del af strækningen (fig. 2). Heden og overdrevet har været afgræsset. Kanten af heden og overdrevet ud mod vandløbet havde typiske overdrev- og tørbundsarter. Plantearterne på brinkerne bar også præg af overdrev på den del af strækningen opstrøms rørunderføringen (dog med lysesiv og sump-kællingetand hist og her), mens strækningen efter rørunderføringen virkede mere forstyrret og ensartet i vegetationen. Vandløbet grænser også op til et habitat- og fuglebeskyttelsesområde. Vurdering af oprensningens påvirkning på Natura2000 områder kan ses i afsnittet på side 14.

Artsliste over arter på brinken langs strækningen:

Håret høgeurt, bidende ranunkel, dueurt sp., sandstar, gåsepotentil, kællingetand, markfrytle, liden skjaller, vellugtende gulaks, lancetvejbred, alm. syre, knold ranunkel, rød svingel, hedelyng, sand-hjælme, birk, alm. kongepen, rynket rose, lysesiv, vikke sp., gråpil, flipkrave, markfrytle, vorterod, kællingetand, hundegræs, alm. syre, gåsepotentil, ranunkel sp., ager padderok, vikke sp., bidende ranunkel.

Figur 1: Delstrækningen ses med grøn, og stationerne er skrevet i de grå bokse. Huset til højre i billedet har adressen Vester Storetoft 41. Skraveringerne viser beskyttet natur: rød – mose, lilla – hede, orange – overdrev.

Figur 2: Strækningen opstrøms rørunderføringen.

Det er kommunens vurdering, at oprensningen ikke vil forringe vandløbets tilstand, da der i forvejen kun er meget begrænset med vegetation nede i vandløbet. Oprensning af vandløbet kan medføre en drænende effekt på de omkringliggende områder. Det er dog kommunens vurdering, at dette ikke vil påvirke den omkringliggende beskyttede natur, da det i forvejen er tørre naturtyper.

Da oprensningerne er punktvis, har dyr og organismer mulighed for at flytte sig længere op eller ned i vandløbet, mens oprensningen finder sted.

Det er på den baggrund kommunes vurdering, at oprensningen ikke vil forringe vandløbets tilstand eller påvirke de omkringliggende beskyttede naturtyper.

St. 1203-1136

Vandløbet havde ved besigtigelsen et lige forløb med lodrette brinker og var tørlagt. Bunden var sandet og vegetationsløs med ensartet brinker, der var domineret af plantearter, der trives med forstyrrelser.

Delstrækningen grænser ikke op til §3 beskyttet natur. På den anden side af vejen ligger en mark, omfattet af fuglebeskyttelsesområde 53 Fanø og habitatområde 78.

Artsliste over arter på brinken langs strækningen: *Almindelig rapgræs*, *roset-springklap*, *stor nælde*, *skvalderkål*, *vikke sp.*, *almindelig hundegræs* (dominerende ud mod vejen), *bidende ranunkel*, *sandstar* (dominerende ind mod huset), *rynket rose*, *burresterre*, *mælkebøtte*, *kruset skræppe*.

Figur 3: Delstrækningen ses med grøn streg, og stationerne er skrevet i de grå bokse. Adressen på huset ved st. 1136 er Vester Storetoft 63.

Figur 4: Delstrækningen.

Det er kommunes vurdering, at vandløbets tilstand ikke vil forringes ved at der foretages en oprensning. Det skyldes, at der i forvejen ikke var noget vegetation i vandløbsbunden. Brinkernes vegetation består af arter, der

trives med forstyrrelse, så disse vil hurtigt indfinde sig igen. Da oprensningerne er punktvis, har dyr og organismer mulighed for at flytte sig længere op eller ned i vandløbet, mens oprensningen finder sted.

Det er på den baggrund kommunes vurdering, at oprensningen ikke vil forringe vandløbets tilstand eller de omkringliggende områder.

St. 555-457

Vandløbet er placeret mellem en cykelsti og en vej, og grænser ikke direkte op til beskyttet natur. Vest for cykelstien er beskyttet hede (fig. 5).

Vandløbet var placeret meget dybt i terræn og med stejle, vegetationsbeklædte brinker. Vegetationen var domineret af høje græsser som alm. hundegræs og fløjlsgræs. Urter stod hist og her. Bunden var sandet, og med få pletter af vegetation, bl.a. vandstjerne. Vandet var farvet af okker.

Artsliste over arter på brinken langs strækningen:

Bidende ranunkel, kruset skræppe, ager-padderok, vandstjerne, tagrør, lysesiv, almindelig hundegræs, kær-snerre, sump-kællingetand, rød svingel, fløjlsgræs, gold hejre, karse sp., alm. star, vedbend vandranunkel, burre-snerre.

Figur 5: Delstrækningens placering mellem cykelsti og vej ses med grøn streg, og stationerne er skrevet i de grå bokse. Den lille skravering viser beskyttet hede. Ejendommen nederst i skraveringen har adressen Vester Land 50.

Figur 6: Delstrækningen.

Det er kommunens vurdering, at vandløbets tilstand ikke vil forringes som følge af oprensning. Der var kun meget få planter i vandløbsbunden, og arterne på brinkerne kan trives med forstyrrelse, og vil vende tilbage igen efter kort tid. Da oprensningerne er punktvis, har dyr og organismer mulighed for at flytte sig længere op eller ned i vandløbet, mens oprensningen finder sted.

Det er på den baggrund kommunes vurdering, at oprensningen ikke vil forringe vandløbets tilstand.

St. 320-242

Vandløbet lå mellem en sti formet af kørespor og en shelterplads. På det meste af strækningen var der beskyttet eng til begge sider af vandløbet. Vandløbet lå dybt i terræn, og brinkerne bar stort præg af at være forstyrret. Langs den første del af strækningen, så vi en forhøjning langs grøftens nordlige side. Denne forhøjning var tilgroet med tagrør og nogle steder sås bar jord. Luftfoto fra 2004 viser at der ca. 5 meter fra vandløbets kant lå en smal, lys stribe langs vandløbet. Det kunne stamme fra oprenset materiale, og derfor tyde på at delstrækningen har været rensset op i 2004. Der ses ikke efterfølgende tegn på, at der har været foretaget andre oprensninger.

Artsliste over arter på brinken langs strækningen:

Sump-kællingetand, dueurt sp., rynket rose, ager-padderok, tagrør (dominerende), brombær, læge-kokleare, rød-el, bittersød natskygge, gåsepotentil, mangeløv sp., stor nælde, krat-ærenpris, burrenerre, korsnap.

Figur 7: Delstrækningen ses med hvid streg, og stationerne er skrevet i de grå bokse. Skraveringerne markerer beskyttet natur: grøn - eng, orange - overdrev, lysegrøn - strandeng, blå-sø.

Figur 8: Delstrækningen. Til højre i billedet mod venstre ses den forstyrrede bræmme, hvor forhøjningen lå. Billedet til højre viser en lille del af vandløbet.

Det er kommunens vurdering, at vandløbs tilstand ikke vil forringes af oprensning. Bunden var vegetationsløs, og arterne på brinkerne bestod meget af tagrør, der hurtigt vil indfinde sig igen. De andre arter er også nogle, der kan trives ved forstyrrelse. Da oprensningerne er punktvis, har dyr og organismer mulighed for at flytte sig længere op eller ned i vandløbet, mens oprensningen finder sted.

En del af strækningen lå i beskyttet eng. Idet delstrækningen kun er ca. 80 m lang og den maksimale sænkning af vandstanden ved vandløbet vil være 30 cm på det højeste sted af aflejringer, vil afsænkningen fra

vandløbsbrinken ud maks være ca. 2-3 m. Dermed vil den ikke umiddelbart påvirke større dele af engen. Området langs vandløbsbrinken er i forvejen det, område der påvirkes mest af naturlige årstidsvariationer i vandføringen, hvorfor der i nogle perioder vil være mere vand og andre mindre. Det er derfor kommunens umiddelbare vurdering, at gennemsnits grundvandsstanden på engen væk fra vandløbsbrinken ikke vil blive påvirket af oprensningen, og derfor ikke medføre en væsentlig ændring af naturtilstanden på den beskyttede eng.

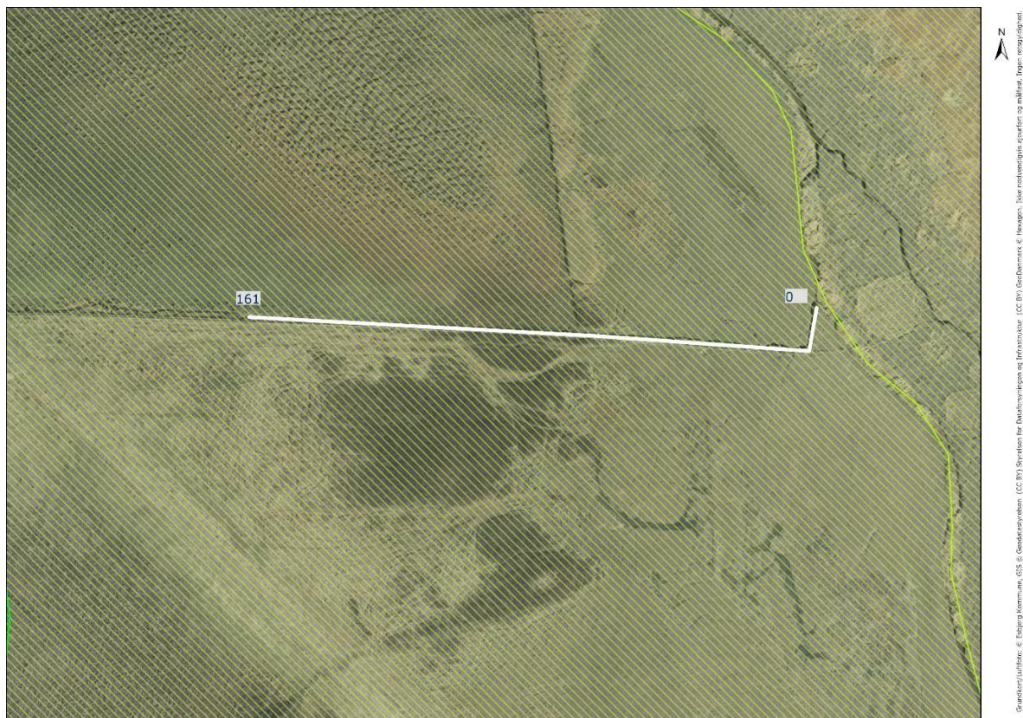
Det er på den baggrund kommunes vurdering, at oprensningen ikke vil forringe vandløbets tilstand eller påvirke de omkringliggende beskyttede naturtyper.

St. 161-0

Hele delstrækningen ligger i beskyttet strandeng. På den første del af strækningen, tættest mod st. 161, lå vandløbet højt i terræn. Den omgivende strandeng var på nordsiden botanisk ret fin og med våde partier. På sydsiden så vegetationen mere ensartet og tør ud. Vandløbets bund var mudret, bestående af klæg, og vegetationsløst.

På den sidste del af strækningen (hen mod st. 0) var brinker domineret af høje tagrør. Der stod lidt vegetation på bunden, og vandløbet var meget smalt, næsten lukket, på nogle dele af strækningen.

Artsliste over arter på brinken langs strækningen:
Bittersød natskygge, læge kokleare, tigger-ranunkel, sump-fladstjerne, knæbøjet rævehale, vedbend ranunkel, kær-ranunkel, sødgræs sp., skjaller, tagrør, almindelig fuglegræs, hvidkløver, strandasters, stilkløs kilebæger, sandkryb, græs sp, strand annelgræs.

Figur 9: Delstrækningen ses med hvid, og stationerne er skrevet i de grå bokse. Den lysegrønne skravering viser beskyttet strandeng.

Figur 10: Her ses den nordlige side af den første del af strækningen.

Figur 11: Her ses den nordlige side af den sidste del af strækningen, domineret med tagrør. Vandløbet ses til venstre i billedet, og er meget smalt.

Det er kommunes vurdering, at vandløbets tilstand ikke forringes ved oprensning, da vandløbsbunden er blottet for vegetation. Da oprensningerne er punktvis, har dyr og organismer mulighed for at flytte sig, mens oprensningen finder sted.

De omkringliggende arealer er registrerede som beskyttet strandeng. Delstrækningen, der skal oprenses, ligger meget tæt på Vadehavet, og vil derfor være tidevandspåvirket. Den højeste pude af aflejringer ligger helt ude ved st. 0, og har en højde på 45 cm. Ved det øvrige af strækningen er det højeste punkt af aflejringer 27 cm over vandløbsbunden og det laveste 12 cm. Derudover består en stor del af bunden af klæg, som er en finkornet jordart med lav vandgennemtrængelighed. Oprensningen af delstrækningen vurderes ikke at have en så tilstrækkelig drænende effekt, at det vil resultere i en varig tilstandsændring af strandengen, der også i perioder modtager vand fra Vadehavet.

Dog er den nordlige del af den beskyttede strandeng af god naturkvalitet. Derfor skal maskinerne holdes på den sydlige side. Spredningen af materialet skal også ske på sydsiden, og da det er klægbund, skal der bruges en møgspreder til at fordele materialet.

Tabel 1: Samlet oversigt over kommunens vurdering for de enkelte delstrækninger. Se også vilkårene øverst i dispensationen, der er gældende for alle strækninger.

Delstrækning	Det må ske
St. 1354-1234	Maskinerne til oprensning holdes på vejen. Hvis muligt spredes det opgravede materiale uden for naturbeskyttede områder. Hvis det opgravede materiale skal placeres på det beskyttede areal, skal det spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm.
St. 1203-1136	Maskinerne til oprensning holdes på vejen. Hvis muligt spredes det opgravede materiale uden for naturbeskyttede områder. Hvis det opgravede materiale skal placeres på det beskyttede areal, skal det spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm.
St. 555-457	Maskinerne til oprensning holdes på vejen/cykelstien. Hvis muligt spredes det opgravede materiale uden for naturbeskyttede områder. Hvis det opgravede materiale skal placeres på det beskyttede areal, skal det spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm.
St. 320-242	<u>Maskinerne holdes på vandløbets nordlige side, hvor der er en sti/kørespor.</u> Hvis det opgravede materiale skal placeres på det beskyttede areal, skal det spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm. <u>Materialet kan indeholde klæg. Hvis det er tilfældet, skal det spredes med møgspreader eller køres væk fra arealet.</u>
St. 161-0	<u>Al maskinkørsel og spredning af opgravet materiale skal holdes på vandløbets sydlige side.</u> Hvis det opgravede materiale skal placeres på det beskyttede areal, skal det spredes ud i et tyndt lag på maks 5 cm. <u>Materialet indeholder klæg, og skal derfor spredes med møgspreader eller køres væk fra arealet.</u>

Natura2000 og bilag IV arter

Natura 2000

Delstrækningerne st. 1354-1234 og st. 1203-1136 grænser op til *habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og fuglebeskyttelsesområde 53 Fanø*, mens delstrækningen st. 161 – 0 ligger inden for registreringerne.

På udpegningsgrundlaget for habitatområde 78 er bl.a. naturtypen strandeng (1330). Delstrækningen st. 161 – 0 ligger i beskyttet strandeng. Kommunen vurderer dog, at oprensningen af delstrækningen ikke vil medføre en væsentlig ændring af de hydrologiske forhold på den beskyttede strandeng. Der er ved vurderingen lagt vægt på mængden af det materiale der skal graves op, og at strandengen er præget af klægbund, som har en lav vandgennemtrængelighed. Det forventes derfor, at den eventuelle drænende effekt vil være så relativ lille, at det ikke udgør en tilstandsændring af strandengen. Derudover ligger delstrækningen helt ud til vadehavet, og den vil derfor i nogle perioder være tidevandspåvirket. Færdsel med maskiner vil ske på sydsiden af vandløbet, hvor der vil være den mindst mulige påvirkning.

Delstrækningen st. 1354-1234 og st. 1203-1136 ligger helt i udkanten af habitatområde 78, og grænser op til to tørre naturtyper – hede og overdrev. Længere nord for vandløbet på det tilstødende areal, er der klithede (2140). Det er kommunes vurdering, at der ikke er nogle af udpegningsgrundlagets habitatnaturtyper, som kan blive påvirket ved den eventuelle dræning af de vandløbsnære omgivelser, som oprensningen medfører.

Marken nord for delstrækning st. 1203-1136 er også omfattet af fuglebeskyttelsesområde 53 Fanø og habitatområde 78. Dog er det Kommunens vurdering, at marken ikke indeholder arter eller naturtyper på udpegningsgrundlagene, og derfor kan materialet godt spredes på marken nord for vejen, der ikke er omfattet af §3 beskyttet natur. Arbejdet foretages uden for fuglenes ynglesæson, og vurderes ikke at have en påvirkning på ynglefuglene. Hvis der skulle befinde sig trækfugle på marken, vurderes det ikke at have en væsentlig påvirkning, da spredning af materialet er en meget kortvarig proces.

Odderen er på udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Den lever ved vandløb og søer, og kan derved også forventes at kunne findes ved vandløbene. Dog vurderes oprensningen ikke at påvirke denne, da den har et stort territorium, og er ikke kræsen med levesteder. Derudover vil oprensningen kun ske på enkelte delstrækninger, ud af en længere vandløbsstrækning, og derfor vurderes det, at det ikke vil forringe dens muligheder for fødesøgning eller påvirke odderens levesteder negativt.

Både snæbel og laks foretrækker at gyde på grus, groft sand i brede vandløb med iltrigt vand, og gerne med vandplanter. Ingen af delstrækningerne lever op til disse krav, da vandløbene var smalle og bunden udelukkende bestod af sand eller klæg. To af strækningerne var tørlagte på tidspunktet for besigtigelse, og nogle steder på den sidste del af strækningen st. 161-0 var vandløbet så smalt, at man ikke kunne sikke

sin fod ned i vandløbet. Stavsild foretrækker ligeledes at gyde i større vandløb, også gerne med stryg og stenet eller gruset bund.

Lampretter

På udpegningsgrundlaget er bæk-, flod-, og havlampret. Bæklampretten lever hele sit liv i ferskvand, mens hav- og flodlampret lever i havet, og vandre op i de mindre vandløb for at gyde. Havlampretten foretrækker de større vandløb, og hvor der er en god vandgennemstrømning. Larverne ligger nedgravet i sand og mudder, mens de vokser. Flodlampretten gyder i ferske vandløb, og vokser sig stor i brak- og saltvand. Som gydevandløb foretrækker den også større floder og åer. Larverne lever også nedgravet i vandløbsbunden. Ingen af delstrækningerne lever op til kravene for gode ynglevandløb for arterne. Delstrækningen tættest på Vadehavet var meget smal, og nogle steder tilstoppet med af materiale med vegetation. Der sås ingen grus i vandløbene, og det er kommunens vurdering, at ingen af strækningerne egner sig som yngle- eller levesteder for flod- og havlampretterne.

Bæk lampretter lever modsat de to andre lampretarter hele deres liv i ferskvand. De gyder i de mindre vandløb, gerne med iltrigt vand og også med grus eller sten, de kan gyde i. Delstrækningen, der ligger i den beskyttede eng og strandeng, er formodentlig saltvandspåvirket, og der sås ikke nogen egnede gydesteder. Flere af strækningerne opstrøms var tørlagte, og heller ikke i disse sås tegn på egnede gydeområder. Det er derfor kommunes vurdering, at delstrækningerne ikke er egnet som yngle- eller levested for bæk-lampret.

Gældende for alle arter af fisk, der eventuelt befinder sig i vandløbet er, at det kun er kortere strækninger spredt ud over Kolonibækken, der skal renses op. Det vil sige, at skulle der være fisk i vandløbet har de mulighed for at svømme væk fra delstrækningen, der arbejdes på. Hvis der alligevel skulle findes nogle fisk i det opgravede materiale, skal de sættes tilbage i vandløbet.

De resterende arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet vurderes ikke at blive påvirket af projektet. Det skyldes at projektområderne ikke understøtter egnede levesteder og yngleområder.

Det er på baggrund af ovenstående kommunes vurdering, at projektet ikke vil forringe vilkårene for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene.

Særligt beskyttede arter

Af bilag IV arter i omkring projektstrækningerne vil der kunne forventes at være odder, strandtudser, spidssnudet frø og flagermus. Øvrige bilag IV-arter forekommer ikke på Fanø, eller også rummer projektområdet ikke levesteder for dem.

Vurdering for odderen er beskrevet ovenfor.

Strandtudser kan forekomme på strandengene. De kan bl.a. yngle i små lavvandede søer, i vanddækkede lavninger og samlinger af vand, som fx tidvise oversvømmede marker. Den eneste af delstrækningerne der vurderes at kunne være et potentielt sted for strandtudsen at yngle, er den

første del (tættest på st. 161) af delstrækningen st. 161-0. Her er der på den nordlige side af vandløbet strandeng med lav vegetation og våde områder. Dog så vi ikke større samlinger af vand, og det er tvivlsomt om arealet ville egne sig som et ynglested. Hvis det skulle være tilfældet, vurderes projektet ikke at påvirke eventuelle strandtudser. Maskinerne holder sig på den sydlige side af vandløbet, og arbejdet finder sted mellem den 1. august og december, hvilket er uden for paddernes yngleperiode.

Spidssnudet frø kan yngle i mange typer af vandhuller, men især i vandhuller i enge, moser og klitheder. En del af delstrækningen st. 320-242 ligger i beskyttet eng. Der ligger en mindre sø ca. 60 meter syd for delstrækningen. Denne kunne potentielt være et ynglested for spidssnudet frø. Arbejdet foregår dog uden for paddernes ynglesæson, og der er et stort areal frøerne kan færdes på, som ikke bliver påvirket af arbejdet.

På delstrækningerne eller de omkringliggende arealer findes ingen gamle træer med hulheder og råd, der kunne være et levested for flagermus. Der skal ikke fældes træer i forbindelse med projektet, og det er kommunens vurdering, at oprensningen ikke vil påvirke flagermusenes leve- og ynglesteder.

Det er på baggrund af ovenstående kommunens vurdering, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de særligt beskyttede dyre- og plantearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Naturbeskyttelsesloven indeholder et forbud mod at ændre beskyttede naturområders tilstand. Loven giver dog mulighed for, at kommunen i særlige tilfælde kan gøre undtagelser fra forbuddet.

Kommunen vurderer, at der i dette tilfælde er særlige forhold til stede, og at der kan gives dispensation til det ansøgte.

Der er i afgørelsen lagt vægt på at;

- Indgrebet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på vandløbene, der i forvejen har en ringe naturtilstand.
- Det er kommunens vurdering, at oprensningen ikke vil påvirke de omkringliggende Natura2000 områder (se afsnit på side 14) og §3 beskyttede områder. St. 1354-1234, st. 1203-1136 og st. 555-457 ligger alle omgivet af tørre naturtyper, og derfor vil en eventuel drænende effekt af de vandløbsnære områder ikke påvirke naturtyperne. St. 320-242 ligger delvist i beskyttet eng. På baggrund af strækningens længde og den mængde af aflejring der skal fjernes, er det kommunes vurdering, at oprensningen ikke vil skabe en betydelig tilstandsændring af engen (se afsnit på s. 8-9). St. 161-0 ligger i strandeng. På baggrund af mængden af aflejring der skal fjernes, jordbundsforhold og afstand til Vadehavet, er det kommunens vurdering, at der ikke vil ske en ændring af tilstanden på strandengen, ved oprensning af delstrækningen.
- Arbejdet foregår uden for fuglenes og paddernes ynglesæson
- I sommerhusområdet omkring Kolonibækken er der mange nedsivningsanlæg. Stigningen i grundvandet på Fanø bevirker i nogle tilfælde at nedsivning periodisk ikke er mulig. Det bevirker at spildevandet ikke bliver rensset ordentligt inden det gennem jordmatrixen når vandløbet. Ved at sikre den regulativmæssige vandføring gennem vandløbet, kan det muligvis medvirke til at komme af med mere overfladevand, og dermed sænke vandstanden hvor der er problemer med at nedsive spildevand. Ved at spildevandet når at nedsive, vil rensningen øges og belastning af vandløb med næringsstoffer reduceres. Derved mindskes næringsbelastning, af de omkringliggende terrestriske beskyttede naturtyper også. Øges evnen til at nedsive spildevand fra sommerhusområdet, vil dette bevirke renere vand i vandløbet.
- Vandløbet er ikke målsat, og indeholder ringe natur. En oprensning vil ikke ændre væsentligt på naturforholdene i vandløbet i forhold til plantevækst og den punktvis oprensning vil sikre, at der er uberørte strækninger, hvorfra arter kan spredes til resten af vandløbet.

På den baggrund vurderer Esbjerg Kommune at der kan meddeles dispensation til den ønskede oprensning.

Vandløbene vil også fremover være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fremtidige ændringer af vandløbene må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Dispensationen og de stillede vilkår er bindende for ejere og andre personer, som har rettigheder over arealet. Det er altid ejerens ansvar, at der ikke foregår ulovlige indgreb i den beskyttede natur.

Bruges arealet af en anden, for eksempel en forpagter, har brugeren også et ansvar for at overholde loven. Det er desuden dit ansvar som ansøger at oplyste eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om hvad der står i dispensationen.

Lovgrundlag og andre tilladelser

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024.

Denne dispensation fra naturbeskyttelsesloven fritager ikke dig fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning. Hvis dele af projektet kræver andre tilladelser, skal du huske at søge om tilladelse til dem.

Det kan for eksempel være hvis:

- Der vil blive ledt grundvand ud i vandløb.
- Der foretages ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, så der opstaves vand på andres ejendom.
- Der flyttes jord mellem forskellige matrikler.

Hvis der skal udføres gravearbejde i forbindelse med projektet, kan du anmode Museum Vest om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Det står i museumsloven, at gravearbejde skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Sker dette, skal Museum Vest straks kontaktes.

Klagemuligheder

Denne dispensation kan påklages af blandt andre arealets ejer og en række foreninger. Hvem der kan klage, og hvordan man bærer sig ad, er beskrevet i vedlagte klagevejledning.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan projektet udføres. Hvis der bliver klaget over dispensationen, giver kommunen dig straks besked.

Hvis der er spørgsmål til dispensationen, kan jeg kontaktes på mail eller telefon som angivet øverst på første side.

Esbjerg Kommunes behandling af personoplysninger

Når du henvender dig til os, udleverer du nogle personoplysninger. Personoplysningerne bruger vi, når vi behandler og besvarer din henvendelse, og de kan blive gemt til brug for vores videre sagsbehandling. Vi har ansvar for, at dine oplysninger behandles og opbevares forsvarligt indenfor rammerne af EU's databeskyttelsesforordning.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.esbjerg.dk](http://www.esbjerg.dk)

Bilag:

Klagevejledning

Bilag A: Kort over delstrækninger, der skal oprenses

Bilag B: Kort over delstrækninger og fuglebeskyttelsesområde 53 Fanø

Bilag C: Kort over delstrækninger og habitatområde 78

Bilag D: Matrikler og ejerforhold

Venlig hilsen

Rikke Vitting Ellermann Madsen
Biolog

Kopi af dette brev er sendt til:

Niels Brink Jensen
Camilla Schwartz Fischer-Nielsen
Niels Fischer-Nielsen
Hans-Christian Sonnichsen
Gitte Sonnichsen
Peder Helmuth Hansen
Mette Lindorf Nielsen
Per Martin Lorentsen (Fanø Kommune)
Esbjerg Kommune
Fanø Kommune: (raadhuset@fanoe.dk).
Danmarks Naturfredningsforening: (dn@dn.dk) og (dnfanoe-sager@dn.dk).
Dansk Ornitologisk Forening: (natur@dof.dk) og (esbjerg@dof.dk).
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk)
Naturstyrelsen: (nst@nst.dk) og (blh@nst.dk).
Museum Vest: (kontakt@musvest.dk).
Friluftsrådet: (fanoe@friluftsradet.dk) og (lokalraad@friluftsradet.dk).
Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).
Danmarks Sportsfiskerforbund: (post@sportsfiskerforbundet.dk),
(vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).
Dansk Fritidsfiskerforbund: (teamstr@gmail.com).
Dansk Forening for Rosport: (dffr@roning.dk).
Dansk Kano og Kajak Forbund: (miljo@kano-kajak.dk).
Nationalpark Vadehavet: (vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal senest være indgivet den 31. august 2026, der er 4 uger efter offentliggørelse på kommunens hjemmeside.

Reglerne omkring klage er beskrevet i naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Følgende kan klage over afgørelsen:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, samt
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked herom, og Miljø- og Fødevareklagenævnets endelige afgørelse må så afventes. Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet.

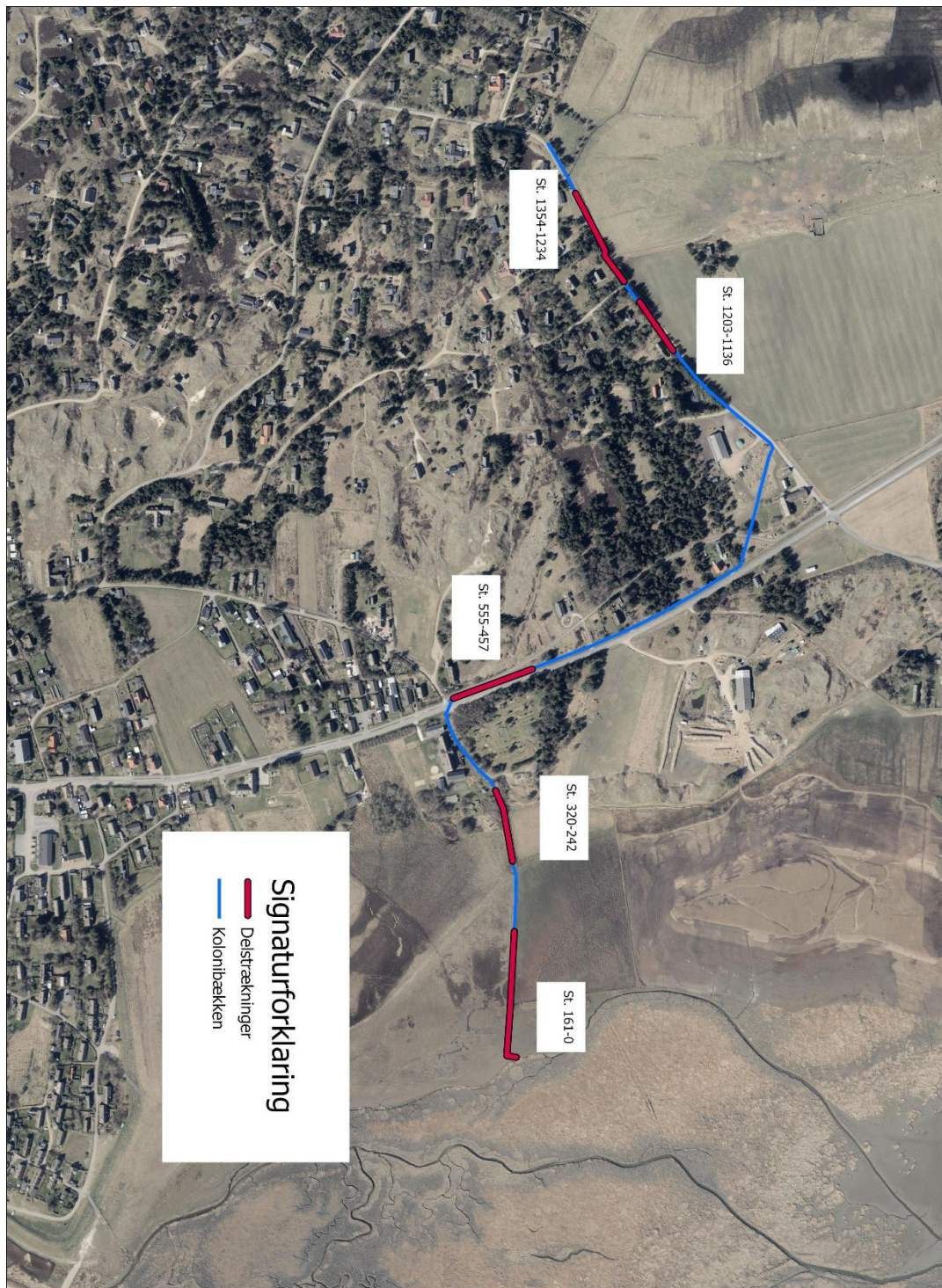
Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes automatisk fra Klageportalen til os. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- for privatpersoner og på kr. 1.800,- for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til [Miljø- og Fødevareklagenævnet](mailto:Miljo-og-Foedevareklagenavnet@esbjergkommune.dk). Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget](#).

Du må ikke gå i gang med det projekt, som du har fået dispensation til, før klagefristen er udløbet. En klage over afgørelsen medfører desuden at du ikke må gå i gang med projektet, før klagen er behandlet af klagenævnet.

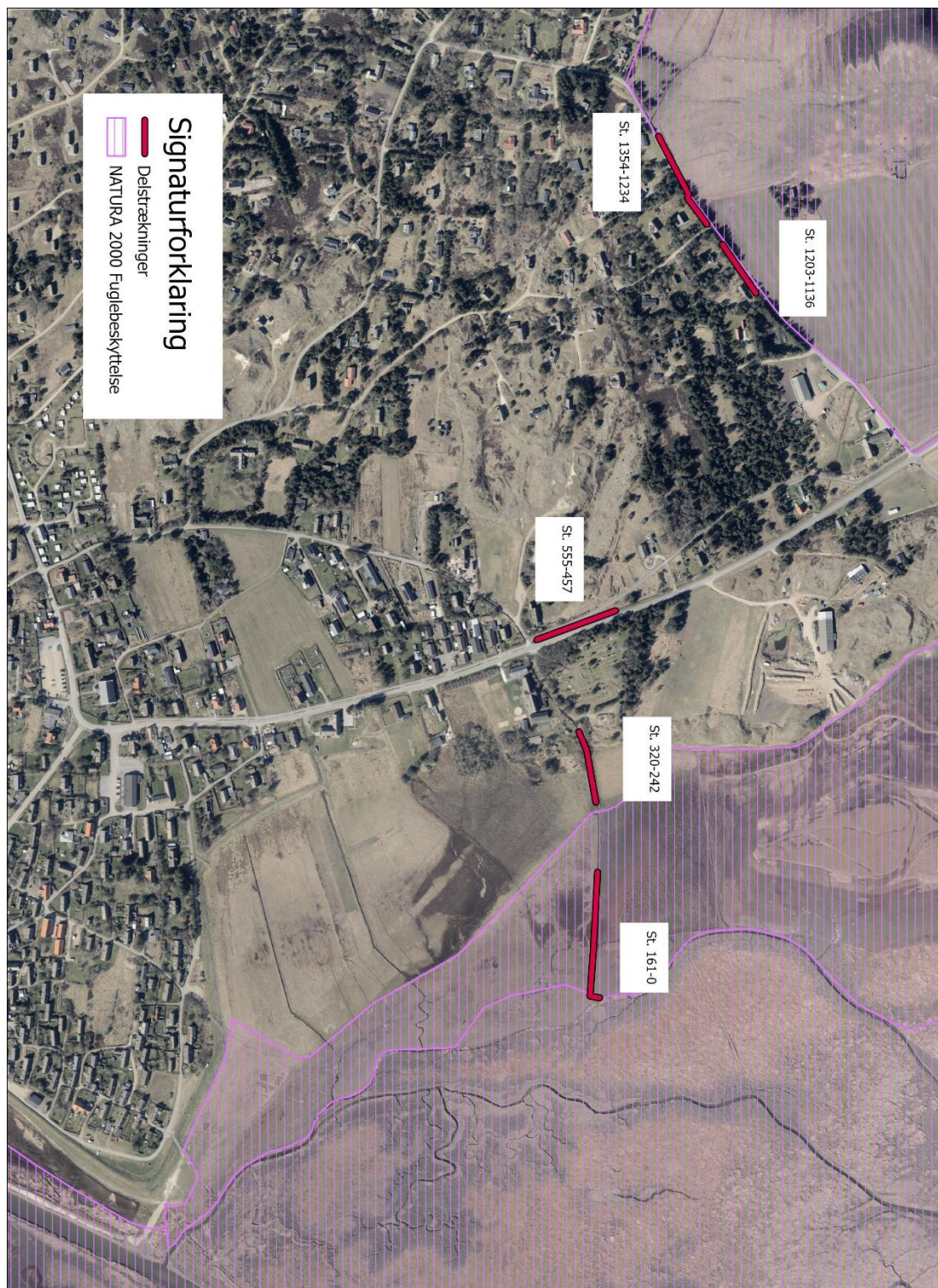
Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller - i forbindelse med klage - af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

BILAG A: Oversigt over de 5 delstrækninger i Kolonibækken, der skal oprenses

Grundkort/Luftfoto: © Esbjerg Kommune, GIS © Geodatastyrelsen (CC BY) Styrelsen for Dataforsyningen og Infrastruktur (CC BY) GeoDanmark © Hexagon. Ikke nødvendigvis ajourført og målfast. Ingen retsmyndighed.

BILAG B: Oversigtskort over strækning og fuglebeskyttelsesområde 53 Fanø

Grundkort/Luftfoto: © Esbjerg Kommune, GIS © Geodatastyrelsen (CC BY) Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (CC BY) GeoDanmark © Hexagon. Ikke nødvendigvis ajourført og målfast. Ingen retsgyldighed.

BILAG C: Oversigtskort over strækning og Habitatområde 78, Fanø

Grundkort/Luftfoto: © Esbjerg Kommune, GIS © Geodatastyrelsen (CC BY) Styrelsen for Dataforsyningen og Infrastruktur (CC BY) GeoDanmark © Hexagon. Ikke nødvendigvis ajourført og målfast. Ingen retsmyndighed.

BILAG D: Matrikler og ejerforhold

Delstrækning	Placering	Matrikler og ejere
1354-1234	I skel mellem matrikler	Matr.nr. 9bk Sønderho By, Sønderho, der ejes af Niels Fischer-Nielsen og Camilla Schwartz Fischer-Nielsen. Matr.nr. 7000d, Sønderho By, Sønderho, der er en offentlig vej. Matr.nr. 156ac Sønderho By, Sønderho, der ejes af Hans-Christian og Gitte Sonnichsen.
1203-1136	I skel mellem matrikler	Matr.nr. 7000d, Sønderho By, Sønderho, der er en offentlig vej. Matr.nr. 156z Sønderho By, Sønderho, der ejes af Mette Lindorf Nielsen. Matr.nr. 156ab, Sønderho By, Sønderho, der ejes af Peder Helmuth Hansen.
555-457	I skel mellem to matrikler	Størstedelen af delstrækningen ligger på matrikel 7000bv, Sønderho By, Sønderho, der er en offentlig vej. Matr.nr. 155b Sønderho By, Sønderho, der ejes af Esbjerg Kommune.
320-242	Ligger inden for samme matrikel	Matr.nr. 7000f Sønderho By, Sønderho, der er en offentlig vej.
161-0	I skel mellem to matrikler	Matr.nr. 64ae, Sønderho By, Sønderho, der ejes af Niels Brink Jensen. Matr.nr. 258c, Sønderho By, Sønderho, der ejes af Niels Fischer-Nielsen og Camilla Schwartz Fischer-Nielsen.